

OBSAH

Úvod	5
1. REFLEXIA METODOLOGICKEJ A TEORETICKEJ REGIONÁLNEJ PROBLEMATIKY A JEJ KONTEXTY VO VÝVOJI SLOVENSKEJ SOCIOLÓGIE	11
1.1 Regionálna problematika v súčasnom svete	11
1.2 Reflexia regionalizmu v sociológii, stručný historický vývoj	12
1.3 Predpoklady priestorovej sociológie na výskum sociálno-teritoriálneho poľa v regionálnej problematike	26
1.4 Typológia regionálnej diferenciácie v slovenských podmienkach	30
Literatúra	40
2. SLOVENSKO V OBDOBÍ INDUSTRIÁLNO-URBÁNEJ MODERNIZÁCIE	45
2.1 Základné kontextuálne súvislosti formovania sociálno-priestorovej situácie Slovenska	45
2.2 Zámery a realita vývoja sociálno-priestorovej organizácie spoločnosti	52
2.3 Zlomové obdobia v sídelno-regionálnom vývoji Slovenska	55
2.4 Vývojové zmeny v osídlení a procesy sídelnej a územnej diferenciácie	58
2.5 Dôsledky a dopady industriálno-urbanizačného obdobia	66
2.6 Vývojové problémy a trendy sídelného a regionálneho rozvoja založené v predtransformačnom období s presahom do transformačného obdobia	87
Literatúra	93
Príloha	96
3. SOCIÁLNO-PRIESTOROVÝ VÝVOJ SLOVENSKA V TRANSFORMAČNOM OBDOBÍ	107
3.1 Špecifiká sídelno-regionálneho rozvoja v transformujúcich sa spoločnostiach	107
3.2 Základné kontextuálne súvislosti zmien sociálno-priestorovej situácie Slovenska v transformačnom období	111
a) Vývojové zmeny v charaktere sociálno-priestorovej situácie SR	113
b) Vývojové zmeny v osídlení	117
c) Sociálno-priestorová situácia v kontexte s novou územnosprávnou organizáciou SR	122

3.3	Vývojové zmeny na ťažiskových priestorových úrovniach spoločnosti.....	123
	a) Makrospoločenská úroveň	123
	b) Regionálna úroveň	126
	c) Stav a vývoj regionálnej diferenciácie na Slovensku	130
3.4	Lokálne priemety transformačných zmien	136
	a) Základné vývojové zmeny/tendencie mestského osídlenia .	137
	b) Základné vývojové zmeny/tendencie vidieckeho priestoru .	140
	c) Sídelné a životné podmienky vidieka	147
	d) Sociálny kapitál, ako sociálny zdroj endogénneho lokálneho a regionálneho rozvoja	155
	e) Problémy malých obcí – ako ďalej?	160
3.5	Podnety na riešenie	163
	Literatúra	165
4.	DISPONIBILITY SLOVENSKA K RIEŠENIU REGIONÁLNYCH PROBLÉMOV	169
4.1	Stav sídelno-regionálneho rozvoja a možnosti riešenia regionálnych disparít	169
4.2	Regionálna politika ako nástroj regionálneho rozvoja a zhodnotenie jej aplikačných efektov.....	184
	a) Nadnárodná úroveň (EÚ)	186
	b) Národná úroveň Slovenska	190
	c) Regionálna úroveň (kraje, VÚC)	197
4.3	Špecifické odvetvové problémy regionálneho rozvoja a regionálna politika.....	200
	a) Slovensko a formovanie poznatkovo orientovanej spoločnosti	200
	b) Rozvoj ľudského potenciálu ako faktora sídelno-regionálneho rozvoja	204
	c) Rozvoj štruktúry osídlenia s dôrazom na vidiecky priestor.	208
4.4	Nové vývojové trendy a predpokladané dopady na sídelno-regionálny rozvoj	213
4.5	Sociálno-priestorový kontext inovácie teoretického rámca regionálneho rozvoja	221
	Literatúra	232
	Mapové prílohy	237